

Sygnatura akt VI GC 464/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu VI Wydział Gospodarczy **w składzie:**

Przewodniczący SSR Łukasz Kozakiewicz

Protokolant Malwina Bortnowska

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2014 r. na rozprawie spraw

z powództwa **G. H.**

przeciwko **(...) sp. z o.o. we W.**

o zapłatę

I. oddała powództwa,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego:

- 1) tytułem kosztów procesu kwotę 197,- zł (sto dziewięćdziesiąt siedem złotych 00/100), w tym kwotę 180,- zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,**
- 2) tytułem kosztów procesu w sprawie o poprzedniej sygnaturze akt VI GC 465/13 kwotę 1.217,- zł (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych 00/100), w tym kwotę 1.200,- zł (jeden tysiąc dwieście złotych 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,**
- 3) tytułem kosztów procesu w sprawie o poprzedniej sygnaturze akt VI GC 466/13 kwotę 1.217,- zł (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych 00/100), w tym kwotę 1.200,- zł (jeden tysiąc dwieście złotych 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

Powód – G. H. wniósł o zasądzenie od pozwanego – (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. kwoty 1.273,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podał, że zawarł z pozwanym umowę o wykonanie prac koparko ładowarką. Powód wykonał zleczone prace i obciążył pozwanego należnym wynagrodzeniem wystawiając fakturę VAT. Pozwany nie zapłacił tej należności w terminie wskazanym w fakturze ani na późniejsze wezwanie do zapłaty.

Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt VI GC 464/13 i podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym (k. 1).

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Zaprzeczył istnieniu zobowiązania co do zasady i wysokości wskazując, że wynika ono z dokumentu, który nie został zaakceptowany przez osobę uprawnioną do jego reprezentowania.

Odrębnym pozwem, powód – G. H. wniósł o zasądzenie od pozwanego – (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. kwoty 5.424,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podał, że zawarł z pozwanym umowę o wykonanie prac koparko ładowarką. Powód wykonał zleczone prace i obciążył pozwanego

należnym wynagrodzeniem wystawiając fakturę VAT. Pozwany nie zapłacił tej należności w terminie wskazanym w fakturze ani na późniejsze wezwanie do zapłaty.

Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt VI GC 465/13 i podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym (k. 14).

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Zaprzeczył istnieniu zobowiązania co do zasady i wysokości wskazując, że wynika ono z dokumentu, który nie został zaakceptowany przez osobę uprawnioną do jego reprezentowania.

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2013r., sygn. akt VI GC 465/13, Sąd Rejonowy w Wałbrzychu połączył tę sprawę ze sprawą sygn. akt VI GC 464/13 celem jej wspólnego prowadzenia i rozpoznania pod sygn. akt VI GC 464/13.

Odrębnym pozwem, powód – G. H. wniósł o zasądzenie od pozwanego – (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. kwoty 7.804,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podał, że zawarł z pozwanym umowę o wykonanie prac koparko ładowarką. Powód wykonał zlecone prace i obciążył pozwanego należnym wynagrodzeniem wystawiając fakturę VAT. Pozwany nie zapłacił tej należności w terminie wskazanym w fakturze ani na późniejsze wezwanie do zapłaty.

Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt VI GC 466/13 i podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym (k. 27).

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Podniósł, że kwota dochodzona pozwem została na skutek korekty zmniejszona o kwotę 1.273,05 zł i w całości zapłacona.

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2013r., sygn. akt VI GC 466/13, Sąd Rejonowy w Wałbrzychu połączył tę sprawę ze sprawą sygn. akt VI GC 464/13 celem jej wspólnego prowadzenia i rozpoznania pod sygn. akt VI GC 464/13.

Sąd ustalił.

Powód wraz z R. Z., w ramach prowadzonej spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. G. H., R. Z. w S., wystawił pozwanemu:

- w dniu 28 czerwca 2013r. fakturę VAT Nr (...) na kwotę 1.273,05 zł z tytułu prac koparko ładowarką w ilości 11,5 roboczogodziny z terminem zapłaty w dniu 5 lipca 2013r.,
- w dniu 23 maja 2013r. fakturę VAT Nr (...) na kwotę 5.424,30 zł z tytułu prac koparko ładowarką przy ul. (...) w S. w ilości 49 roboczogodzin z terminem zapłaty w dniu 30 maj 2013r.,
- w dniu 15 maja 2013r. fakturę VAT Nr (...) na kwotę 7.804,35 zł z tytułu prac koparko ładowarką w ilości 70,5 roboczogodziny.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 10, faktura VAT Nr (...) – k. 23, faktura VAT Nr (...) – k. 36, przesłuchanie stron (powoda) – k. 102.

Pismem z dnia 11 października 2013r. pozwany został wezwany do zapłaty na rzecz powoda jako współnika spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. G. H., R. Z. w S. kwoty 14.501,70 zł wynikającej z faktur VAT Nr (...).

Dowód: wezwanie do zapłaty z dn. 11.10.2013r. – k. 11.

Sąd zważył.

W pierwszym rzędzie należy wyjaśnić przyczyny, które skłoniły Sąd do połączenia do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia spraw zawisłych na skutek wytoczenia przez powoda odrębnych powództw przeciwko pozwanemu. Zgodnie z art. 219 k.p.c., sąd może zarządzić połączenie kilku oddzielnych spraw toczących się przed nim w celu

ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia, jeżeli są one ze sobą w związku lub mogły być objęte jednym pozwem. Przedmiot sporu we wszystkich w/w sprawach stanowiło roszczenie o zapłatę wynagrodzenia z tytułu wykonania odrębnych umów o roboty koparko ładowarką. Sprawy te pozostają ze sobą w związku przedmiotowym (przedmiot i podstawa faktyczna roszczenia) i podmiotowym (strony) i mogły być dochodzone jednym pozwem. Uzasadnionym było zatem ich połączenie do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, co uczyniono postanowieniami Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 20 grudnia 2013r., sygn. akt VI GC 465/13 i sygn. akt VI GC 466/13.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów załączonych do pozwów w postaci faktur VAT i wezwania do zapłaty – prawdziwości i rzetelności których żadna ze stron nie przeczyła, co pozwalało uznać je za rzetelne i wiarygodne źródło informacji o okolicznościach faktycznych sprawy. Pozwany przecząc istnieniu zobowiązań nie kwestionował bowiem prawdziwości w/w dowodów. Nadto Sąd przeprowadził dowód z przesłuchania stron, ograniczając go do przesłuchania powoda (art. 302 § 1 k.p.c.), którego relacja okazała się spójna z pozostałym materiałem dowodowym.

Sąd oddalił pozostałe wnioski dowodowe powoda i pozwanego uznając je za zbędne dla wyniku sprawy (art. 217 § 3 k.p.c.). Zgłaszanie dowodów może być ocenione jako nieprzydatne dla wyjaśnienia sprawy lub zmierzające do zwłoki, wówczas gdy teza dowodowa jest nieistotna dla rozstrzygnięcia lub proponowany środek jest nieprzydatny do jej udowodnienia (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 1999r., sygn. akt I PKN 316/99, OSNP z 2001r., Nr 5, poz. 151; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2001r., sygn. akt III CKN 1393/00, LEX Nr 603170). W niniejszej sprawie podstawowe znaczenia miało ustalenie istnienia legitymacji czynnej po stronie powoda. Negatywny wynik tej oceny – o czym niżej – powodował, że prowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność ustalenia istnienia zobowiązania pozwanego pozostawało bezprzedmiotowe a dowody zgłoszone na tę okoliczność – zbędne.

W oparciu o przeprowadzone dowody, Sąd ustalił istotne okoliczności sprawy obejmujące fakt obciążenia pozwanego przez wspólników spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. G. H., R. Z. w S. należnościami stanowiącymi wynagrodzenie za roboty budowlane wykonane – jak wynika z twierdzeń pozwów – na podstawie trzech odrębnych umów. Oznacza to, że wierzytelności stanowiące przedmiot dochodzonych w niniejszej sprawie (każdej z połączonych spraw) roszczeń, przysługują w istocie wspólnikom w/w spółki cywilnej. Przesłuchany w charakterze strony G. H. przyznał, że roszczenie wynika z działalności tej spółki, obciążające pozwanego faktury VAT wystawiono w jej ramach, a sama spółka nadal istnieje.

Pozew w niniejszej sprawie został wniesiony przez jednego ze wspólników w/w spółki G. H.. Tymczasem wspólnik spółki cywilnej nie jest legitymowany do samodzielnego dochodzenia wierzytelności wchodzącej w skład majątku wspólnego wspólników tej spółki (**vide:** uchwała Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2011r., sygn. akt III CZP 130/10; OSNC z 2011r., Nr 9, poz. 100). Istnienie współwłasności łącznej w czasie trwania spółki wyklucza bowiem możliwość samodzielnego realizowania przez jednego ze wspólników roszczeń przysługujących wszystkim wspólnikom spółki cywilnej. Wspólność łączna oznacza niepodzielność majątku oraz brak określenia wysokości udziałów przysługujących poszczególnym wspólnikom, każdy z nich jest współwłaścicielem majątku jako całości oraz każdej rzeczy i prawa wchodzących w jego skład i nie może nim rozporządzać w czasie istnienia spółki (art. 863 § 1 k.c.). Jednocześnie przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące spółki cywilnej nie zawierają rozwiązań upoważniających poszczególnych wspólników do samodzielnego dochodzenia roszczeń przysługujących wszystkim wspólnikom. Uprawnienie takie nie wynika z przepisu art. 866 k.c., upoważniającego wspólnika do reprezentowania wszystkich wspólników. Nie mogą tu również znaleźć zastosowania przepisy art. 209 i 366 k.c. Oznacza to, że w sprawach o zasądzenie wierzytelności należącej do majątku wspólnego między wspólnikami zachodzi współuczestnictwo materialne konieczne, oparte na wspólności praw i obowiązków, wynikające z istoty stosunku prawnego (art. 72 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.c.). Występuje tu bowiem jednakowa sytuacja prawna tych osób ze względu na treść żądania i potrzebę rozciągnięcia na nich skutecznej ochrony prawnej. Jedynie z chwilą rozwiązania spółki cywilnej, wspólnicy zyskują prawo samodzielnego dochodzenia roszczeń wynikających ze stosunków prawnych powstałych w czasie istnienia spółki cywilnej (art. 875 § 1 k.c.). W niniejszej sprawie jednak ustalono, że spółka cywilna pod firmą (...) s.c. G. H., R. Z. w S. istnieje ona nadal (k. 102).

W tym miejscu należy wskazać, że połączenia spraw sygn. akt VI GC 464/13, VI GC 465/13 i VI GC 466/13 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia nie oznacza, że stały się one jedną sprawą. Przeciwnie pozostają one nadal odrębnymi sprawami, wymagającymi każdorazowo odrębnego rozstrzygnięcia, a jedynie ze względu na zasady ekonomiki procesowej i spełnienie przesłanek z art. 219 k.p.c., podlegały wspólnemu rozpoznaniu (**vide:** postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2009r., sygn. akt III PZ 5/09, LEX Nr 551888). Przedmiotem dochodzonych (odrębnie) w niniejszej sprawie roszczeń było wynagrodzenie z tytułu umów o roboty budowlane, a wartość każdego z nich nie przerosła 10.000,- zł, co powodowało, że każda sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym (art. 505¹ pkt 1 k.p.c.). Powód – reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika – był zresztą świadomy takiej kwalifikacji procesowej sprawy, skoro złożył pozwy na urzędowym formularzu (P), a zatem w sposób wymagany w postępowaniu uproszczonym (art. 505² k.p.c.). Dodać przy tym należy, że nie znajdował tu zastosowania przepis art. 505³ § 3 k.p.c., gdyż powód każdym z pozwów dochodził całości roszczenia wynikającego z przytoczonych okoliczności faktycznych, marginalnie jedynie wskazując na istnienie – poza umową stanowiącą podstawę żądania – także innych stosunków zobowiązaniowych między stronami. Następstwem powyższego było zwolnienie Sądu w niniejszej sprawie z obowiązku wezwania powoda do oznaczenia w wyznaczonym terminie osób nie biorących udziału w postępowaniu, których udział jest konieczny (art. 195 § 1 k.p.c.), a to z uwagi na wyłączenie stosowania tej instytucji procesowej w postępowaniu uproszczonym (art. 505⁴ § 1 k.p.c.). Sprawa niniejsza mogła się zatem toczyć jedynie z udziałem osób wskazanych w pozwie.

Co za tym idzie, w niniejszej sprawie powód – z przyczyn wskazanych wyżej – nie był uprawniony do samodzielnego dochodzenia roszczenia, gdyż mógł to uczynić jedynie działając wspólnie z pozostałymi współnikami. Występowanie z roszczeniem przez tylko jednego z kilku powodów związanych węzłem współuczestnictwa koniecznego stanowi zaś przeszkodę do uwzględnienia powództwa (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2010r., sygn. akt I CSK 67/10, LEX Nr 688666; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 2 stycznia 2013r., sygn. akt I ACa 829/12, LEX Nr 1267345). Zwalniało to również Sąd z oceny zasadności zgłoszonego roszczenia co do zasady i wysokości (ponad ustalenie kręgu podmiotów którym mogłoby ono przysługiwać).

Mając powyższe na uwadze, powództwa należało oddalić, orzekając jak w pkt I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Rozpoznawane łącznie sprawy pozostawały odrębne, a zatem odrębnie co do każdej z nich strony poniosły koszty procesu i przysługiwał im ich zwrot. Wobec oddalenia powództw w całości, zwrot kosztów procesu w każdej z łącznie rozpoznawanych spraw przysługiwał co do zasady pozwanemu. Sąd omyłkowo przyjął, że pozwany reprezentowany jest przez zawodowego pełnomocnika i stosownie do tego założenia, zasądził na jego rzecz koszty procesu obejmujące koszty zastępstwa procesowego: w sprawie sygn. akt VI GC 464/13 w wysokości 180,- zł oraz w sprawach sygn. akt VI GC 465/13 i VI GC 466/13 w wysokości po 1.200,- zł, a także – każdorazowo – kwotę 17,- zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa. Ponieważ jednak pozwany faktycznie kosztów takich nie poniósł, powyższe postanowienie, w razie jego zaskarżenia odrębnym zażaleniem, podlegać będzie uchyleniu w trybie art. 395 § 2 k.p.c.

Z tych przyczyn orzeczono jak w pkt II wyroku.